

Acte institucional

12 de gener de 2018

En un dia tan especial com aquest, és tan difícil substanciar en un lapsus de gairebé trenta minuts tot l'any d'activitats culturals de Reus Capital de la Cultura Catalana 2017, que hom pensa que es troba davant un repte inabastable.

Són tants i tan bons tots els projectes presentats, que no parlar de tots seria una acció d'indolent injustícia. És per aquest motiu que per posar en valor totes les iniciatives exhibides durant aquest any d'activitat sense aturador, hem pensat que el més oportú seria anar a l'arrel de tots els propòsits, deixant en mans de la memòria la forma que ha tingut cadascun i anant a la idea nuclear que els ha vinculat a tots: la Cultura com a eina indiscutible de progrés; la Cultura com a llavor d'una civilització que vol deixar un pòsit humanístic de valor incalculable com a fonament bàsic de l'evolució; la Cultura com a llenguatge universal que apropa els pobles allunyant-los de la barbàrie. Així doncs,

prenent consciència de totes les virtuts que l'acompanyen, avui la celebrarem obertament i en Llibertat, doncs la Cultura sense Llibertat no pot existir i la Llibertat sense Cultura tindria un sentit tan pobre que gairebé parlariem d'una vida desaproveitada.

De la mà del prestigiós actor Joan Carreras, un dels millors valedors de moltes empreses culturals que han tingut lloc durant la capitalitat cultural de Reus 2017, farem una reflexió sobre el valor de la saviesa i la necessitat d'haver-la de gaudir sense cap condicionant ni dependència, sense por i amb la ment oberta i sempre amb la generositat de saber-nos dipositaris i portadors d'aquell element que ens ajudarà a valorar el nostre passat, comprendre millor el present i assentar òptimament els fonaments del futur.

Francesc Cerro

Director artístic
i dramaturg

Reus Capital
de la Cultura
Catalana 2017

Organitza:

Amb el suport de:

Mecenes de la capital:

Amb el patrocini de:

Mitjans oficials:

capitalcultura.reus.cat

reuscapitalcultura

reus_ccc2017

reuscapitalcultura

cloenda

Reus Capital de la
Cultura Catalana
2017

Angel Toldrà Vazó - Fons Agrupació Fotogràfica de Reus / ©MIR

12 de gener de 2018
21 h — Teatre Fortuny

13 de gener de 2018
19 h — Plaça del Mercadal

Espectacle de cloenda

12 de gener de 2018

Dos segles d'esplendor

La puixança econòmica de Reus durant els segles XVIII i XIX la converteix en la segona ciutat del principat i li crea la necessitat de nous marcs d'expressió cultural. A finals del XVIII els reusencs es doten d'un teatre estable, punt de partida d'un trajecte per espais, fets i personatges constitutius de la nostra cultura.

El Bruto de Babilònia s'interpreta al Teatre de les Comèdies en nombroses ocasions fins a l'arribada del nou segle, que ve carregat de violència. Les guerres no aconseguen isoler la ciutat, que manté el flux de diners, persones i idees gràcies al port de Salou. En plena guerra dels Set Anys, Reus coneix el *Don Giovanni* de Mozart i l'*Euryanthe* de Weber.

Antoni Fortuny, l'oncle i tutor de Marià, és músic i actua habitualment al Teatre de les Comèdies. Aquest vincle por haver influït en la temàtica musical d'una part de l'obra del pintor. En aquell mateix temps el reusenc Josep Brocà i Codina es converteix en autor de referència del repertori de guitarra.

Amb l'objectiu de dignificar la vida de les classes populars a partir de la cultura, neixen el Centre de Lectura de Reus i els Cors de Clavé a Barcelona. L'entitat reusenca és la impulsora dels Jardins d'Euterpe, inaugurats per Clavé i els seus cors poc abans que triomfi a tot Catalunya *L'Esquella de la Torratxa*.

A l'Amèrica Llatina es canta un tema del tenor i compositor reusenc Fèlix Astol. Amb diferents lletres i títols, *La Borinqueña* esdevindrà

cançó romàntica, cant llibertari i, finalment, himne oficial.

Una reusenca captiva els escenaris i els artistes parisencs amb l'expressivitat del seu moviment. El llegat de Roseta Mauri ens arriba, encara avui, en forma d'imatges i coreografies.

A Reus sorgeix la demanda d'una agrupació musical que guarneixi protocols, acompanyi processons i l'esbarjo de la ciutadania. El 1894 neix la banda municipal. Vergés, Mateu, Vidal i Casanovas han estat els principals directors d'aquesta banda.

Reus, plena d'edificis modernistes, no té cap obra de Gaudí, màxim exponent d'aquesta corrent arquitectònica. Gaudí ha pensat en un projecte molt especial per la ciutat, però les autoritats del moment no ho veuen clar.

Els primers anys del segle XX, la ciutat disposa de nous espais dedicats a la cultura. Els escenaris de la ciutat ofereixen una programació de gran qualitat i la producció artística reusenca coneix un moment daurat. L'arribada de la dictadura de Primo de Rivera i la mort d'alguns grans artistes refreden l'alegria creativa.

Els anys 30 del segle XX comencen amb grans esperances i acaben amb grans decepcions. Dones fortes com Antònia Abelló fan sentir la seva veu en defensa de la cultura i del progrés. La intolerància vol fer callar aquestes veus, però les presons no poden posar barreres a la inspiració, l'art i la cultura.

Programa:

Las Folias. Antonio Martin i Coll (Reus, ca. 1660 - Madrid, ca. 1734). Martin i Coll fou un frare franciscà i organista. Se'l coneix per diversos reculls de música per a tecla amb obra pròpia i aliena.

El Bruto de Babilònia. Anònim, s. XVIII. *El Bruto de Babilònia* (text de Matos, Cáncer i Moreto, s. XVIII) és la primera obra teatral de la qual tenim constància al Teatre de les Comèdies de Reus.

"Venite pur avanti" de Don Giovanni. W. A. Mozart (1756-1791). La primavera del 1834, en plena guerra dels Set Anys, es representa a Reus el *Don Giovanni* de Mozart. L'estrena de l'obra a Madrid no es produirà fins al desembre del mateix any.

"Vals en Mi". Antoni Brocà i Codina (Reus, 1808 - Barcelona, 1882). Antoni Brocà fou un cèlebre guitarrista, compositor i professor de grans guitarristes del seu temps.

Preludi de L'esquella de la Torratxa. Joan Sariols Porta (Reus, 1820 - Barcelona, 1886). Sariols fou un compositor de sarsueles catalanes. Col·laborà estretament amb Serafí Pitarra, del qual va musicar alguns dels textos més coneguts.

La Borinqueña. Fèlix Astol i Artés (Reus, 1813 - Mayagüez, 1901). La dansa *Bellisima Triqueña* de Fèlix Astol obtingué un grandíssim

èxit arreu d'Amèrica. Amb una lletra diferent, és l'himne oficial de Puerto Rico des de 1952.

"Pizzicato" de Sylvia. Léo Delibes (1836-1891). Roseta Mauri fou la creadora d'aquesta coreografia que ha perdurat en el temps.

Marxa sobre el tema dels Gegants de Reus. Fructuós Piqué (Reus, 1875-1958). Piqué fou compositor i director de l'orfeó del Foment Nacionalista Republicà. Autor de sarsueles i ballables, dedicà aquesta peça a la banda municipal.

Xavieret i Anna. Xavier Vidal (1893-1965). Vidal fou director de la Banda Municipal de Reus des de 1919 fins al 1962.

Recordança a l'amic. Francesc Tous i Aulès (Reus, 1912 - post. 1980) sobre un text de Rafael Vilà i Barnils. Involucrat en ambients intel·lectuals progressistes dels anys 40, Tous musicalitzà diversos poemes d'autors locals.

"Romança d'Adolar" d'Euryanthe. Carl Maria von Weber (1776-1826). *Euryanthe* és una òpera de grans dimensions. Fou representada a Reus el 1835, dotze anys després de la seva estrena absoluta i 150 anys abans de la seva estrena a Barcelona.

La sala llarga Antonia Abelló (1913-1984)

"Futur". Versos del poeta reusenc Antoni Correig i Massó (1910-2002).

"Reus". Joan Masdeu.

Fitxa Artística Teatre de les Comèdies òpera en català

Direcció Artística i d'escena **Jordi Vall** Direcció Musical i arranjaments **Marcel Pascual** Director d'orquestra **Xavier Pastrana** Llibret **Marc Angelet** Vestuari **Jaume Ciurana** Ajudant d'escena **Miquel Angel Fernández** Coreografia ARTIS, **Pilar Sanz** Soprano 1 **Marta Garcia** - Soprano 2 **Núria**

Besora Tenor **Jordi Casanova** Baríton **Lluís Calvet** Actriu **Rut Engueta, Marta Bonet, Carme Merlo** Companyia del **Teatre Bravium** Directora Cor Mestral **Núria Francino** Director Orfeó Reusenc **Albert Galcerà** Director Cor Les Veus de la Terra **Esteban Donadio** Director Banda Simfònica de Reus **Ramon Reverté** Cantants **Fito Luri, Joan Masdeu, Silvio Alvarez, Jaume Blanch, Ariel Santamaría, Joel Prieto, Adria Vazquez**

Amb la col·laboració de: Centre de Documentació i Arxiu de la SGAE a Catalunya - Arxiu Comarcal del Baix Camp Reus - Biblioteca del Centre de Lectura de Reus - Banda Simfònica de Reus - Orfeó Reusenc - Cor Mestral - Cor Les Veus de la Terra - Escola de dansa ARTIS - Bravium Teatre - MORAN Perruquers - Amics del Cavall Comarques de Tarragona Joan Capdevila Vallvé, Fotògraf - MABS vídeo produccions Produccions Lucky & Luke - Carrutxa, Salvador Palomar.

Espectacle de cloenda

13 de gener de 2018
a les 19 h

Acte festiu de carrer

Un espectacle de llum, focs artificials i música servirà per omplir la plaça del Mercadal d'una especial màgia que clourà els actes de la Capital de la Cultura Catalana Reus 2017.

Els responsables de la pirotècnia igual són els artífexs de lligar diferents moments excepcionals en què es podrà escoltar música en directe, veure imatges de tot el que ha passat a la ciutat amb motiu de la capitalitat cultural i altres sorpreses escèniques en un espectacle, gratuït i obert a tota la ciutadania, que posarà punt final a aquesta celebració.

